

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/37/2017
Identifikačné číslo spisu: 7714211203
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7714211203.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Š. N., R.. XX. F.W. XXXX, D. Q. XX, XXX XX N., právne zastúpený JUDr. Stanislavom Pavolom, PhD., advokátom, so sídlom Šancová 58, 811 05 Bratislava, IČO: 42 1710 67, proti žalovanému: Mesto Michalovce, so sídlom Námestie osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce, IČO: 00 325 490, o zaplatenie 10 537,00 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 22Cb/91/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. októbra 2016, č. k. 3Cob/15/2015-122, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. novembra 2014, č. k. 22Cb/91/2014-88 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 1, § 269 ods. 2, § 262 ods. 1, § 266, § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 16 ods. 1, 2, § 17, § 18 ods. 4, § 19, § 19a, § 24, § 27 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon), § 11 ods. 4 písm. c/ zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 344 a § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka a vecne tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 10 537,00 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10 537,00 eur od 25. 04. 2012 do zaplatenia, sumy 40,00 eur ako paušálnej náhrady nákladov spojených s uhradením pohľadávky a náhradu trov konania, z dôvodu, že na základe splnomocnenia vlastníkov pozemkov v k. ú. Stráňany, okres Michalovce, v území nazvanom „Lokalita č. 2/4 obvod Biela Hora - Stráňany“, uzatvoril žalobca so žalovaným dohodu č. 05/2011/ÚPN o financovaní zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce dňa 4. júla 2011 a dohodu č. 08/2011/ÚPN o financovaní posudku k správe ohodnotenia strategického dokumentu - Zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce dňa 21. novembra 2011, kde si zvolili právny režim svojich záväzkových vzťahov podľa ustanovení Obchodného zákonníka (článok IV. bod 3) s tým, že dohody možno meniť a dopĺňať iba písomnými dodatkami (článok IV. bod 4), na základe ktorých žalobca uhradil žalovanému 10 537,00 eur. Žalobca tvrdil, že žalovaný porušil

svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, z uzatvorených dohôd, keď napriek súhlasu dotknutých orgánov a úhrade všetkých nákladov zo strany žalobcu, žalovaný nevykonal proces obstarania a posudzovania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce a teda nezabezpečil schválenie prerokovanej územnej dokumentácie v súlade so zámerom žalobcu, príslušným mestským zastupiteľstvom. Žalobca zastával názor, že v prípade porušenia povinností zo záväzkového vzťahu zo strany žalovaného je tento povinný vrátiť prijaté plnenia zo strany žalobcu, ktoré súviseli s predmetom uzatvorených dohôd. Ak by aj záväzkový vzťah bol v budúcnosti hypoteticky medzi zúčastnenými stranami posúdený ako nulitný ex tunc, teda že by tento vôbec nevznikol, je žalovaný povinný vrátiť žalobcovi všetko, čo získal bezdôvodným obohatením, keďže išlo o majetkové plnenie žalobcu získané žalovaným, či už plnenie z neplatného právneho úkonu, alebo plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

3. Súd prvej inštancie po vykonaní rozsiahleho dokazovania a to oboznámením listinných dôkazov predložených účastníkmi konania, vrátane výpovede účastníkov a svedkov, mal za preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 04. 07. 2011 dohodu č. 05/2011/ÚPN a dňa 21. 11. 2011 dohodu č. 08/2011/ÚPN, kde si zvolili právny režim svojich záväzkových vzťahov podľa ustanovení Obchodného zákonníka (článok IV. bod 3) s tým, že dohody možno meniť a dopĺňať iba písomnými dodatkami (článok IV. bod 4). Zo znenia jednotlivých dohôd vyplývalo, že žalobca požiadal dňa 31. 03. 2011 žalovaného o obstaranie zmien územnoplánovacej dokumentácie v lokalite lesného komplexu Biela Hora v Michalovciach z lesných pozemkov na plochy pre rodinné domy (článok I. ods. 1 dohoda č. 05/2011/ÚPN). Žalovaný sa zaviazal vykonať proces obstarania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce v súlade so zámerom žalobcu v rozsahu činnosti podľa § 19a ods. 1 zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), (článok II. ods. 1 dohody č. 05/2011/ÚPN), ako aj vykonať proces posudzovania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce v súlade so zámerom žalobcu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Michalovciach z 19. septembra 2011), pričom žalobca sa zaviazal uhradiť žalovanému náklady spojené s procesom obstarania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce vo výške 9 310,00 eur (článok III. dohody č. 05/2011/ÚPN), ako aj náklady spojené s procesom posudzovania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce vo výške 600,00 eur (článok III. dohody č. 08/2011/ÚPN). Zo znenia vyššie uvedených dohôd (článok II ods. 2) vyplývalo, že žalobca zobral na vedomie, že žalovaný negarantuje, že výsledok procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie bude v súlade s jeho zámerom špecifikovaným v článku I. ods. 1 dohôd, pretože tento je závislý od stanovisk dotknutých orgánov.

4. Súd prvej inštancie mal rovnako za preukázané, že uvedené dohody boli uzatvorené v súlade s ustanovením § 19 Stavebného zákona a to oprávnenými osobami, keďže v konaní nebolo ani tvrdené (ani preukázané), že za žalovaného nebol oprávnený tieto dohody uzavrieť štatutárny orgán žalovaného (§ 13 ods. 5 Zákona o obecnom zriadení), teda primátor Mesta Michalovce. Z uznesenia mestského zastupiteľstva č. 60 (čl. 28) napokon jednoznačne vyplýva, že tento orgán odsúhlasil dňa 21. júna 2011 zabezpečenie obstarania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce s finančnou úhradou nákladov na obstaranie zo strany žiadateľov, teda predmetné dohody boli uzavreté aj so súhlasom mestského zastupiteľstva podľa § 11 ods. 4 písm. a/ Zákona o obecnom zriadení, kde obecné zastupiteľstvo schvaľuje najdôležitejšie úkony týkajúce sa majetku obce.

5. Pokiaľ ide o výklad jednotlivých ustanovení dohôd uzavretých medzi účastníkmi konania, uviedol súd prvej inštancie, že zo znenia článku II. ods. 1 dohody č. 05/2011/ÚPN jednoznačne vyplýva záväzok žalovaného vykonať iba „proces“ obstarania Zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce, sice v súlade so zámerom žalobcu uvedeným v článku I. ods. 1 dohôd, avšak iba v rozsahu § 19a ods. 1 Stavebného zákona, ktorý neobsahuje povinnosť orgánu územného plánovania (v danom prípade žalovanému) schváliť/zabezpečiť schválenie návrhu prerokovávanej územnoplánovacej dokumentácie v súlade so zámerom žalobcu, iba zabezpečiť vyhlásenie „záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie“ (§ 19a ods. 1, písm. g/ Stavebného zákona), teda tej časti územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bola v príslušnom procese „schválená“, teda v danom prípade schválená obecným zastupiteľstvom žalovaného podľa § 11 ods. 4 písm. c/ Zákona o obecnom zriadení. Keďže zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu

Mesta Michalovce boli schválené bez lokality Biela Hora č. 02/4, teda nebol schválený zámer žalobcu, nevznikla žalovanému povinnosť zaradiť uvedenú lokalitu do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, teda svoju povinnosť z uzavretých dohôd žalovaný neporušil. Uvedené jednoznačne vyplýva aj zo znenia článku II. ods. 2 oboch dohôd, kde žalobca zobral na vedomie, že žalovaný negarantuje, že výsledok procesu obstarávania územno-plánovacej dokumentácie bude v súlade s jeho zámerom špecifikovaným v článku I. ods. 1, pretože tento je závislý od stanovísk dotknutých orgánov. Podľa názoru súdu prvej inštancie k týmto orgánom treba jednoznačne zaradiť aj obecné zastupiteľstvo žalovaného podľa § 11 ods. 4 písm. c) Zákona o obecnom zriadení. Zmena znenia obsahu dohôd v predpísanej písomnej forme nebola ani tvrdená, ani preukázaná.

6. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, vychádzajúc z obsahu výpovedí žalobcu, svedka H. F., ako aj jednotlivých listinných dôkazov - stanovísk ďalších dotknutých orgánov, že z týchto jednoznačne vyplýva, že žalovaný si splnil svoje povinnosti zo záväzkových vzťahov, teda z uzavretých dohôd, keďže proces obstarania územnoplánovacej dokumentácie zodpovedal aj ustanoveniu § 19a Stavebného zákona, keďže jednotlivé stanoviská obstarané žalovaným k zámeru žalobcu v lokalite č. 02/4 obvod Biela Hora - Stráňany boli kladné.

7. Súd prvej inštancie zastával názor, že žalovaný neporušil ani svoje povinnosti v procese pred schvaľovaním Zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce v mestskom zastupiteľstve žalovaného, keďže z návrhu riešenia a návrhu na doplnenie všeobecného záväzného nariadenia č. 107/2008 o záväznej účasti Územného plánu Mesta Michalovce, ktoré žalovaný predložil na rokovanie mestského zastupiteľstva v Michalovciach dňa 24. apríla 2012 k bodu Zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce a zo Správy o postupe obstarávania zmien a doplnkov č. 2 ÚPN Mesta Michalovce vyplýva, že je tam zahrnutá aj lokalita č. 02/4 obvod Biela Hora - Stráňany, teda zámer žalobcu.

8. Podľa názoru prvoinštančného súdu argumentácia žalobcu, že uzavreté dohody treba vykladať tak, že žalovaný sa jednoznačne zaviazal schváliť zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce v súlade s jeho zámerom, teda aj lokalitu č. 02/4 obvod Biela Hora - Stráňany, čo podľa neho jednoznačne vyplýva tak z uznesenia č. 60 zo dňa 21. júna 2011, ktorým žalovaný schválil obstaranie zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce, ako aj z článku II. ods. 1 dohôd, čo bolo aj úmyslom žalobcu pri uzatvorení dohôd so žalovaným, z vyššie uvedených dôvodov neobstojí. Obchodný zákonník síce v § 266 ods. 1 akcentuje význam vôle, teda subjektívne kritérium spočívajúce v úmysle konajúceho, pritom sa vyžaduje, aby úmysel bol strane, ktorej je určený, známy alebo jej musel byť známy. Tento výklad dohôd žalobcom však žalovaný jednoznačne poprel, pričom takýto prípadný úmysel žalobcu je v rozpore so samotným znením článku II. ods. 2 uzavretých dohôd a sám žalovaný pri svojom výsluchu uviedol, že „zo vzájomnej korešpondencie medzi účastníkmi vyplýva, že môže dôjsť k zmene v súlade s jeho zámerom, nebol tam však záväzok, že dôjde k tejto zmene“, teda podľa § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka, pri výklade vôle sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzatvorení zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha vecí. Napokon podľa súdu prvej inštancie žalovaný v procese obstarania územnoplánovacej dokumentácie nemohol prevziať takýto záväzok, keďže schvaľovanie územného plánu patrí do právomoci mestského zastupiteľstva ako orgánu samosprávy, ktorý tvoria jednotliví poslanci mestského zastupiteľstva, ktorých slobodu hlasovania nemožno obmedziť.

9. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že nezistil v prípade dohody č. 05/2011/ÚPN zo dňa 4. júla 2011 a dohody č. 08/2011/ÚPN zo dňa 21. novembra 2011 dôvody ich neplatnosti, keďže mal za to, že tieto boli uzavreté slobodne, vážne, sú určité a zrozumiteľné (§ 37 Občianskeho zákonníka), neodporujú zákonu (§ 39 Občianskeho zákonníka), plnenie je možné, čo potvrdil aj žalovaný a to aj prípadným ďalším procesom obstarania zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce (§ 575 Občianskeho zákonníka), k odstúpeniu od dohôd nedošlo (§ 351 ods. 1 Obchodného zákonníka), resp. nebolo to ani tvrdené. Preto z uvedeného dôvodu prvostupňový súd konštatoval, že nemožno tvrdiť, že tieto dohody sú „nulitný akt“, ktorý by zakladal nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia ako majetkového prospechu, ktorý by získal žalovaný na úkor žalobcu.

10. To isté platí aj v prípade tvrdení žalobcu, že záväzok zanikol tým, že nedošlo k schváleniu zmien a doplnkov č. 2 územného plánu Mesta Michalovce, v časti 02/4 v súlade so zámerom žalobcu, keďže súd mal za preukázané, že žalovaný svoje povinnosti z uvedených dohôd neporušil, svoje povinnosti z uzavretých dohôd riadne splnil, a preto nevzniklo žalobcovi právo na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, ktoré na základe týchto dohôd mu poskytol žalobca vo výške 9 310,00 eur a 600,00 eur, spolu 9 910,00 eur.

11. Pokiaľ ide o uplatnenú sumu vo výške 627,00 eur, ktorú žalobca v priebehu konania, v rámci uplatneného peňažného nároku špecifikoval, uviedol súd prvej inštancie, že v konaní žalobca nepreukázal, že tieto boli poskytnuté v prospech žalovaného, keďže sumu 600,00 eur mal uhradiť žalobca na základe vystavenej faktúry č. 20110909, a to na základe jeho dohody s dodávateľom X.. O.. K. D., čo vyplýva priamo z vystavenej faktúry. V danom prípade tak išlo o záväzkový vzťah medzi žalobcom a tretím subjektom, pričom právny dôvod na úhradu sumy 600,00 eur žalovaným, nebol žalobcom preukázaný. Taktiež nebolo preukázané, že uvedená faktúra bola žalobcom pre dodávateľa uhradená. V prípade sumy 27,00 eur, ktorú uhradil žalobca za overenie podpisov 54x, čo vyplýva z potvrdenky č. 014622, z jej obsahu nie je zjavné, kto je príjemcom uvedenej sumy a za overenie podpisov na akých dokumentoch sa realizovala úhrada. Ak žalobca tvrdil, že mali podpísať vlastníci pozemkov zmluvu o spolupráci a užívaní lesa na 40 rokov s Mestom Michalovce, pričom mesto požadovalo, aby podpisy vlastníkov boli overené, išlo o vynaloženie prostriedkov za vykonanie úkonu - overenie podpisov na zmluve, teda na základe dohody (za odplatu určenú právnym predpisom) bolo poskytnuté plnenie, ktoré nemá vzťah k samotnému právnemu úkonu ako takému (uzavretie označenej zmluvy), teda nepreukázal, že žalovanému v danom prípade svedčí pasívna legitímácia.

12. Keďže s poukazom na vyššie uvedené mal súd preukázané, že žaloba bola podaná nedôvodne, žalobu zamietol.

13. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 151 ods. 2 O. s. p. Keďže žalovaný, ktorému súd náhradu trov konania prisúdil, uviedol po vyhlásení výroku o trovách konania, že tieto si neuplatňuje, teda ich nevyčísľil, súd mu náhradu trov konania nepriznal, keďže v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 27. októbra 2016, č. k. 3Cob/15/2015-122, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné, pretože odvolací súd sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožnil, konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní uviedol, že žalobca v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, zároveň tak súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, namietané odvolacie dôvody nie sú dané. Navyše žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami uvádzanými už v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku (odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej - formálnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia § 157 ods. 2 O. s. p. platný v čase

rozhodovania), s ktorými sa odvolací súd plne stotožnil.

17. Odvolací súd ďalej uviedol, že po preskúmaní rozsudku vrátane konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu totiž nezistil taký postup súdu, ktorý by nebol v súlade s úpravou ustanovenia § 132 O. s. p., podľa ktorého zákonného ustanovenia súd dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho čo uviedli účastníci. Rovnako nezistil nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu obsahuje výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Konštatoval, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami významnými pre rozhodnutie a jeho myšlienkový postup bol v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutkové zistenia, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Napokon odvolací súd zdôraznil, že vzhľadom aj na námietky odvolateľa, že obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97) resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktoré predkladá účastník konania (II. ÚS 251/03, II. ÚS 3/97).

18. Pokiaľ odvolateľ, vychádzajúc z obsahu podaného odvolania, pri skúmaní merita veci samej vo vzťahu k rozhodovaniu mestského zastupiteľstva žalovaného poukázal na ustanovenie čl. II ods. 2 Ústavy SR a mal za to, že pod toto ustanovenie je nutné subsumovať aj postavenie mestského zastupiteľstva v súlade s čl. 64 až 71 Ústavy SR a pokiaľ v nadväznosti na to citujúc ust. § 25 ods. 1 písm. d/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v zmysle ktorého „poslanec je povinný najmä obhajovať záujmy obce a jej obyvateľov“ mal za to, že zámer žalobcu bol jednoznačne v záujme žalovaného a jeho obyvateľov, a preto sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že slobodu hlasovania nemožno poslancom mestského zastupiteľstva obmedziť, v dôsledku čoho súd prvej inštancie pri rozhodovaní nevzal do úvahy ani konformný výklad práva v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR, podľa ktorého neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného v čl. 1 Ústavy SR je aj princíp právnej istoty a spravodlivosti, a preto bolo v prípade zachovania princípu právnej istoty a spravodlivosti na strane žalobcu nutné predpokladať, že aj mestské zastupiteľstvo v súlade s právnymi predpismi schváli územný plán mesta v súlade so zámerom žalobcu, odvolací súd len dodal, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí a ani odvolací súd nespochybňuje tvrdenia žalobcu, že podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR sú teda všeobecné súdy povolené chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť (II. ÚS 13/2001). Odvolací súd zastával názor, že súd prvej inštancie pri prejednávaní a rozhodovaní v prejednáwanej veci vychádzal z vyššie uvedených princípov. Rovnako odvolací súd nespochybňoval, že jedným zo základných a ťažiskových princípov právneho štátu je princíp právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. I ods. 1 Ústavy SR. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia s ohľadom aj na námietky uvedené v odvolaní nezistil také porušenia, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. V tejto súvislosti konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval pri posudzovaní žalobcom uplatneného nároku zákonne a tiež v súlade s relevantnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, vychádzal z platnej právnej úpravy účinnej v čase podpísania dohôd, z ktorých odvodzuje žalobca svoj peňažný nárok, ktoré ústavne akceptovateľným spôsobom podľa názoru odvolacieho súdu interpretoval a aplikoval, a preto aj jeho právne závery sú podľa názoru odvolacieho súdu akceptovateľné (opak nebol preukázaný).

19. V tejto súvislosti odvolací súd v zhode s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný v procese obstarania územnoplánovacej dokumentácie nemohol prevziať takýto záväzok, keďže

schvaľovanie územného plánu patrí do právomoci mestského zastupiteľstva ako orgánu samosprávy, ktorý tvoria jednotliví poslanci mestského zastupiteľstva a ktorých slobodu hlasovania skutočne nemožno obmedziť. Je nesporné, že mestské zastupiteľstvo ako zastupiteľský zbor je zložené z poslancov, ktorí získavajú mandát priamo od obyvateľov obce s cieľom priamej realizácie kompetencie obce, pričom podľa ust. § 11 ods. 4 písm. c/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, okrem iného je mu aj vyhradené schvaľovať územný plán obce alebo jeho časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce. Ak poslanci svoju funkciu prijímajú sľubom, existuje predpoklad, že budú v prípade ne(schvaľovania) hlasovať v súlade so zákonom a so svojim svedomím, bez subjektívneho pohľadu. V danom prípade Mestské zastupiteľstvo v Michalovciach prijalo dňa 24. apríla 2012 uznesenie č. 151 k bodu Zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce - Návrh riešenia, Návrh na doplnenie všeobecného záväzného nariadenia č. 107/2008 záväznej časti Územného plánu Mesta Michalovce, kde schválilo lokalitu č. 02/1,02/2,02/5,02/6 a 02/7 a neschválilo lokalitu č. 02/4 obvod Biela Hora - Stráňany. V súvislosti s uvedením sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný v procese obstarania územnoplánovacej dokumentácie nemohol prevziať takýto záväzok, keďže schvaľovanie územného plánu patrí do právomoci mestského zastupiteľstva ako orgánu samosprávy, a preto ani všeobecný súd nemá v právomoci posudzovať ne(dôvodnosť) neschválenia lokality 02/4 obvod Biela Hora - Stráňany (hlasovanie poslancov), pretože by tým zasiahlo do právomoci obecného zastupiteľstva, ktoré jediné je zo zákona oprávnené o tomto rozhodovať.

20. Za nedôvodnú rovnako považoval odvolací súd aj námietku odvolateľa, že žalovaný si nespĺnil svoje povinnosti a porušil dohody uzavreté so žalobcom, keď tvrdil, že vychádzajúc z cieľa žalobcu bolo schválenie zmien územného Plánu č. 2 Mesta Michalovce podľa jeho zámeru akceptovaného navonok aj žalovaným, a preto aj obstaranie je potrebné vykladať v spojení so zabezpečením všetkých etáp obstarávania územnoplánovacej dokumentácie na strane žalovaného, v dôsledku čoho nesúhlasil s názorom prvostupňového súdu, že obsahom prejavu vôle zmluvných strán nebolo aj schválenie návrhu prerokovávanej územnoplánovacej dokumentácie. V tomto smere tak v skutkovej ako aj v právnej rovine, odvolací súd po preskúmaní veci nezistil opodstatnenosť tejto námietky žalovaného. Odvolací súd konštatoval, že s touto námietkou sa súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia náležite vysporiadal, pričom so závermi súdu prvej inštancie sa stotožnil v celom rozsahu. S odkazom aj na zákonnú úpravu aplikovanú a uvádzanú súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku, konštatoval, že nie sú dané dôvody na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v podrobných dôvodoch napadnutého rozsudku, na ktoré odvolací súd odkazuje.

21. Za správne považoval odvolací súd aj závery súdu prvej inštancie týkajúce sa výkladu jednotlivých ustanovení dohôd uzavretých medzi účastníkmi konania, poukazujúc na znenia čl. II ods. 1 Dohody č. 05/2011/ÚPN, z ktorej jednoznačne vyplýva záväzok žalovaného vykonať iba „proces obstarania zmien a doplnkov č. 2. územného Plánu Mesta Michalovce“ síce v súlade so zámerom žalobcu uvedenom v čl. I. ods. 1 dohôd, avšak iba v rozsahu § 19a ods. 1 Stavebného zákona, ktorý však neobsahuje povinnosť orgánu územného plánovania, teda žalovanému schváliť/zabezpečiť schválenie návrhu prerokovávanej územnoplánovacej dokumentácie v súlade so zámerom žalobcu, ale iba zabezpečiť vyhlásenie „záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie“ (§ 19 ods. 1 písm. g/ stavebného zákona), teda v tej časti územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bola v príslušnom procese schválená, teda schválená obecným zastupiteľstvom žalovaného (§ 14 ods. 4 písm. c/ Zákona o obecnom zriadení). Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ príslušným mestským zastupiteľstvom nebol schválený zámer žalobcu, nevznikla žalovanému povinnosť zaradiť uvedenú lokalitu do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, a teda svoju povinnosť žalovaný z uzavretých dohôd neporušil. Odvolací súd poukazujúc na správny záver súdu prvej inštancie s odkazom aj na čl. II ods. 2 oboch dohôd zdôraznil, že žalobca zoberal na vedomie, že žalovaný negarantuje, že výsledok procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie bude v súlade s jeho zámerom špecifikovaným v čl. 1 ods. 1, pretože tento je závislý od stanovísk dotknutých orgánov, teda aj obecného zastupiteľstva žalovaného, ktoré jediné je zo zákona (§ 14 ods. 4 písm. c/ zákona o obecnom zriadení) oprávnené o tomto rozhodovať. V tejto súvislosti uviedol, že pokiaľ žalovaný opakovane (aj v odvolacom konaní) tvrdil, že uzavreté dohody treba vykladať tak, že žalovaný sa jednoznačne zaviazal schváliť zmeny a doplnky územného Plánu Mesta Michalovce v súlade s jeho

zámerom, teda aj lokalitu č. 02/4 obvod Biela Hora - Strážany, čo podľa neho jednoznačne vyplýva tak z uznesenia č. 60 zo dňa 21. júna 2011, ktorým žalovaný schválil obstaranie zmien a doplnkov č. 2 územného Plánu Mesta Michalovce ako aj z čl. II. ods. 1 dohôd, čo bolo aj úmyslom žalobcu pri uzatváraní dohôd so žalovaným, odvolací súd len dodal, že súd prvej inštancie sa aj s touto námietkou žalovaného náležite a dostatočne vysporiadal, (postupoval podľa výkladových pravidiel upravených v ustanoveniach § 266 Obchodného zákonníka), pričom pri výklade vôle zobral náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle tak, ako to vyplýva z citovaného zákonného ustanovenia, a preto ani túto námietku odvolateľa nepovažoval odvolací súd za dôvodnú.

22. Odvolací súd bez ohľadu na správne závery súdu prvej inštancie navyše poukázal na skutočnosť vyplývajúcu zo záväznej judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý konštatoval, že základom princípu výkladu zmlúv je aj prioritá výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Deklaruje a podporuje sa tak princíp autonómie zmluvných strán, povaha zmluvného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Je preto ústavne nekonformná a rozporuje princípy právneho štátu podľa čl. I ods. 1 ústavy taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkové opačné výklady tak, že uprednostňujúci výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom platnosti zmluvy (porovnaj I. ÚS 242/2007; obdobne Nález Ústavného súdu ČR II. ÚS 571/06).

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešný účastník, v danom prípade žalovaný, ktorému však trovy odvolacieho konania nevznikli a žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania sporovým stranám nepriznal.

24. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 13. januára 2017.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil s poukazom na ust. § 421 ods.1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C. s. p.) tvrdiac, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít poukazujúc na čl. 2 C. s. p. V tejto súvislosti poukázal žalobca ako dovolateľ, na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/38/2015, z ktorého vyplýva, že materiálny právny štát je postavený, okrem iného, na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takej dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov; táto je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou orgánov verejnej moci aplikujúcich právo, lebo najskôr aplikáciou a interpretáciou právnych noriem sa vytvára vo verejnosti vedomie toho, čo je a čo nie je právom. Stabilitu práva, právnu istotu jednotlivca a v konečnom dôsledku tiež mieru dôvery občanov v platné právo a v inštitúcie právneho štátu ako také preto ovplyvňuje aj to, akým spôsobom orgány aplikujúce právo, teda predovšetkým súdy, ktorých základnou úlohou je poskytovať ochranu právam, pristupujú k výkladu právnych noriem aj s ohľadom na existujúcu judikatúru (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. 02. 2011, sp. zn. I. ÚS 407/2010). V nadväznosti na uvedené dovolateľ poukazuje na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. PL. ÚS 17/08, sp. zn. IV. ÚS 283/211) a nález Ústavného súdu Českej republiky (sp. zn. IV. ÚS 1241/12) mal za to, že odvolací súd sa pri svojich právnych záveroch uchýlil k prílišnému formalistickému výkladu dotknutých právnych predpisov. S poukazom na závery Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžo/35/2015, uviedol, že k princípom dobrej verejnej správy sa viaže aj princíp viazanosti právom. Žalobca ako dovolateľ, vychádzal z premisy objektívnych poznatkov a svojej vôle, že ak splní všetky kladené podmienky zo strany orgánov obce ako aj zo strany dotknutých orgánov, dôvodne očakával, že tak ako u iných žiadateľov o zmenu a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce, ktorých zábery boli odsúhlasené a schválené podľa návrhu, aj jeho zámer po splnení všetkých podmienok bude odsúhlasený a schválený v zmysle toho istého návrhu. Podľa názoru dovolateľa, v tomto prípade súd prvej inštancie ako aj odvolací súd neposúdili prejudiciálnu otázku, či postup schvaľovania v konkrétnom prípade obecným zastupiteľstvom prostredníctvom poslancov pri návrhu zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce bol v súlade so zákonom, a či zámer žalobcu mohol byť posudzovaný

samostatne alebo ako súčasť návrhu zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu Mesta Michalovce (žalovaným). Dovolateľ mal za to, že zo strany súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ako aj zo strany obecného zastupiteľstva došlo k zneužitiu voľnej úvahy a nesprávnej aplikácii požiadavky výkonu právomoci len za účelom ustanovených zákonom, pričom zároveň aj princíp proporcionality bol podľa názoru dovolateľa porušený. V tomto kontexte poukázal na nález Ústavného súdu zo 4. mája 2010, sp. zn. III. ÚS 36/2010, z ktorého vyplýva, ak všeobecný súd hodnotí skutkový stav iba jednostranne a vo veci urobil formalistický výklad zákonných ustanovení, jeho postupom boli porušené základné práva sťažovateľa.

26. Poukazujúc na rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho na právne závery k aplikácii ust. § 19 ods. 1 Stavebného zákona a ust. § 11 ods. 4 písm. c/zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, dovolateľ ďalej namietol, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd vyhodnotil skutkový stav tejto prejedávanej veci jednostranne a mal za to, že vo veci urobil len formalistický výklad ustanovení, ak nebol ako prejudiciálna otázka posudzovaný proces schvaľovania zmien a doplnkov Územného plánu Mesta Michalovce (žalovaného), pričom poukázal na tvrdenie svedkyne zo strany žalovaného, ktorá vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie potvrdila, že stanoviská dotknutých orgánov viažuce sa k dovolateľovi boli kladné. S poukazom na vyššie uvedené zastával názor, že došlo k zneužitiu voľnej úvahy na strane žalovaného, ktorého súčasťou bolo mestské zastupiteľstvo, pričom mal za to, že mestské zastupiteľstvo konalo svojvoľne, nemá ani pasívnu procesnú legitímáciu, ktorú má podľa dovolateľa v danom prípade žalovaný ako mesto. Citujúc „Atribútom obecného/mestského zastupiteľstva je skutočnosť, že obecné zastupiteľstvo v organizácii verejnej správy predstavuje orgán z najvýraznejším laickým prvkom“, uviedol, že toto konštatovanie pri obsadzovaní obecných zastupiteľstiev naplno zodpovedá hodnoteniu „demokracia netvorí elitu“. Podľa názoru dovolateľa, výrazom uvedeného je skutočnosť, že väčšina poslancov zastupiteľstiev, nie je zvolená kvôli ich odbornej zdatnosti, ale kvôli populistickej kampani, prípadne kvôli osobným vzťahom (rodinným, priateľským, kolegiálnym) s časťou voličskej kampane. Napriek nevyhnutnosti existencie takéhoto laického prvku v personálnom obsadení obecných zastupiteľstiev, podľa názoru dovolateľa, zákonodarca v ust. § 5 zákona č. 369/1999 o obecnom zriadení predpokladá odbornú prípravu poslancov obecných zastupiteľstiev formou stanovenia povinnosti pre orgány štátu podieľať sa na odbornej príprave poslancov obecných zastupiteľstiev. Dovolateľ konštatoval, že z dlhodobého hľadiska však možno hodnotiť napĺňanie tejto povinnosti štátnymi orgánmi ako nedostatočné, dokonca naplňajúce charakter obsolentnej právnej úpravy, keďže takúto odbornú prípravu poslancov obecných zastupiteľstiev orgány štátu v praxi absolútne nezabezpečujú. Citujúc ust. § 26 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) mal za to, že odvolací súd pri prezentácii svojich právnych dôvodov uvedené ustanovenie opomenul. Dovolateľ s poukazom na vyššie uvedené, dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

27. K dovolaniu dovolateľa sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil so závermi uvedenými v rozsudku odvolacieho súdu, ako aj v rozsudku prvoinštančného súdu, preto navrhol dovolanie ako nedôvodné v celom rozsahu zamietnuť. Mal za to, že v dovolaní žalobcu nie sú uvedené dôvody, ktoré by zakladali dôvod na zrušenie rozhodnutí súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, vzhľadom na to, že neexistuje právny nástroj, ktorý by ukladal poslancovi mestského zastupiteľstva ako sa má hlasovať. V tomto kontexte uviedol, že územný plán patrí do originálnych kompetencií obce (mesta) a jeho schvaľovanie podlieha výlučne mestskému zastupiteľstvu. Mesto Michalovce, jeho odborný útvar, zabezpečil proces územného plánu v zmysle stavebného zákona, teda splnilo to, k čomu sa zaviazalo.

28. Vyjadrenie k dovolaniu bolo žalobcovi doručené dňa 22. júna 2017. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadril.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež ako „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho

pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

30. Dovolanie je treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie, dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nemôže byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Úspech každého dovolania je vždy podmienený (primárnym) záverom odvolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následným (sekundárnym) záverom odvolacieho súdu je, že dovolanie je opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému primárnemu záveru, platná úprava mu nedovoľuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej, t. j. pristúpiť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a konania, v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané. Preto ak dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí dovolací súd tento mimoriadny opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky prípustnosti dovolania je pritom zásadne príslušný dovolací súd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 163/08). V prípade, ak by dovolací súd bez ohľadu na prípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne dokonca zrušil, porušil by tým základné právo na súdnu ochranu druhej sporovej strany.

31. Žalobca vo svojom dovolaní vyvodzoval prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p.

32. Podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 ods. 1 a 2 C. s. p. dovolanie prípustné podľa ust. § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

33. Dovolací súd vychádzajúc z dovolania žalobcu konštatoval, že tento v dovolaní neuviedol, v čom sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, neuviedol od vyriešenia akej právnej otázky, ktorá ešte nebola vyriešená v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a rovnako neuviedol rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sú rozdielne pri riešení v obdobných prípadoch.

34. Dovolací súd nepovažoval dôvody žalobcu uvedené v jeho dovolaní, (prílišný formalizmus pri výklade dotknutých právnych predpisov, zneužitie súdu týkajúce sa voľnej úvahy, odborné znalosti zvolených poslancov mestského zastupiteľstva a pod.) za také, ktoré by napĺňali požiadavky odôvodňujúce prípustnosť dovolania tak, ako to vymedzuje ust. § 421 a § 432 C. s. p.).

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené preto dovolanie žalobcu v súlade s ust. § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol, lebo dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 436 C. s. p.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady dovolacích trov žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods.2 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.